

RET KARARI

ŞİKÂYET NO	: 02-2013/116
KARAR NO	: 2013/96
ŞİKÂYETÇİNİN ADI, SOYADI	:
ŞİKÂYETÇİNİN ADRESİ	:
ŞİKÂYET EDİLEN İDARE VE ADRESİ	: Sağlık Bakanlığı/ANKARA
ŞİKAYET KONUSU	:Engelli uzman doktor olan şikâyetçinin 65 yaşını dolduran hekimlere verilen özel sağlık kurumlarındaki geçici kadronun kendisine de verilmesi istemine ilişkindir.
ŞİKÂYET BAŞVURU TARİHİ	: 12/06/2013
KARAR TARİHİ	: 11/12/2013

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikâyet başvurusu Kurumumuza posta yolu ile gönderilen ve 12/06/2013 tarih ve 3642 sayı ile kayıt altına alınan şikâyet başvuru dilekçesi ile yapılmıştır. Şikâyetçinin, Kuruma müracaatı üzerine yapılan inceleme ve araştırma sonucu ilgili Kamu Denetçisi, 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a ve 46/1 maddeleri ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, 02.2013/116 şikâyet sayılı dosya üzerinden yaptığı inceleme sonucu önerisini Kamu Başdenetçisine sunmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, engelli olduğunu belirten şikâyetçinin engelli raporunun dilekçe ekinde yer almadığı tespit edilmiş, mezkûr raporun şikâyetçi ile irtibat kurularak temin edilmesi akabinde şikâyetin inceleme ve araştırma aşamasına geçilmesine engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyet, engelli uzman doktor olan şikâyetçinin engelli oluşu nedeniyle devamlılık gerektiren işyerlerinde yeterli verimlilikte çalışmadığından bahisle, “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde yaş haddinden emekli olan hekimlere tanınan *tıp merkezinde kadro dışı çalışma imkânının*, özel hastaneler ile özel ağız ve diş sağlığı hastanelerinde Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme yaparak çalışabilmesini sağlayacak şekilde engelli olmasından dolayı kendisine de tanınması yönündeki talebi hakkındadır.

4) Şikayet konusu isteme ilişkin olarak şikayetçi tarafından şikayet dilekçesinde ileri sürülen hukuki sebepler:

- a) Anayasanın 10. ve 61. maddeleri.
- b) 18/12/2008 tarihli ve 27084 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5825 sayılı Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun.
- c) 10/7/1999 tarihli ve 23751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4407 sayılı Sakatların Meslekî Rehabilitasyonu ve İstihdamı Hakkında 159 Sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun.
- d) 8/6/2011 tarihli ve 27958 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 633 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname.
- e) 10/7/1976 tarihli ve 15642 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun.
- f) 3/12/2004 tarih ve 25659 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 2005 yılının “Özürlülerin İstihdam Yılı” Olarak İlan Edilmesi ile İlgili 2004/28 sayılı Başbakanlık Genelgesi.
- g) 24/06/2006 tarih ve 26208 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Özürlü İstihdamı” ile ilgili 2006/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi.

5) Şikâyetçi, engelli bir uzman doktor olduğunu, 65 yaşını dolduran hekimlere verilen özel sağlık kurumlarındaki geçici kadronun kendisine de verilmesi yönünde talebi bulunduğunu, söz konusu talebine ilişkin 29/09/2012 ve 21/02/2013 tarihli dilekçelerine Sağlık Bakanlığı tarafından cevap verilmediğini iddia etmektedir.

6) Şikayetçi, Anayasanın 10. maddesi (Ek. 7/5/2010-5982/1 md.) ek fıkrasında yer alan, “Çocuklar, yaşlılar, **özürlüler**, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.”, Anayasanın Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler başlıklı 61. maddesi, “...**Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır...**”, İLO Sözleşmesinin 7. maddesi, “**Yetkili Makamlar, sakatların iş bulmaları, buldukları işi muhafaza etmeleri ve işlerinde yükselmelerini temin etmek üzere meslekî rehberlik, meslekî eğitim, işe yerleştirme, istihdam ve diğer ilgili hizmetlerin sağlanması ve değerlendirilmesine yönelik tedbirleri alır; genel işçi kitlesi için mevcut olan hizmetler mümkün ve müsait olan hallerde gerekli değişiklikleri yapılarak sakatlar için de kullanılır.**” hükümlerini şikayetinin temel hukuksal dayanakları olarak ileri sürmüş ve 2022 sayılı Kanunda 65 yaşını doldurmuş kişiler ile engelli kişilerin adlarının beraber zikredildiğini, yine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı “Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü”nün kurulmasıyla engelli ve yaşlıların haklarının eşit olduğunun zımnen kabul edildiğini iddia etmiştir.

7) Şikayetçi, Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair **5825 sayılı Kanunun 18. maddesinde** engellilerin diğer bireylerle eşit koşullar altında ikametgahlarını ve nerede kiminle yaşayacaklarını seçme hakkına sahip olduklarının ve özel bir

yaşam düzenine zorlanamayacaklarının düzenlendiğini, **2006/15 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle** istihdam edilecek özürllülerde üst yaş sınırının kaldırıldığını, **2004/28 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle**, belirli bir mesleği olan özürllülerin meslekleriyle ilgili işlerde çalıştırılmalarının sağlanacağıının, özürllülerin, özürllülüklerini artırıcı veya ek özür getirici işlerde çalıştırılmayacaklarının ve sağlıkları için gerekli tedbirlerin alınacağıının,... özürllülerin de diğer bireyler gibi toplumsal yaşamın her alanında var olan, çalışma hak ve sorumluluğu taşıyan, başkalarına bağımlı olmadan yaşayabilen bireyler olmaları ve toplumun da özürllüleri bu bakış açısıyla değerlendirmesi amacıyla yoğun bir çaba içerisinde olunacağıının düzenlendiğini iddia ve ifade etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Bilgi-Belge ve Açıklamaları

8) Sağlık Bakanlığı'nın 07/09/2013 tarih ve 30642 sayılı yazısında, 27/03/2002 tarih ve 24708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeliği ile 15/02/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte şikayet konusunun çözümüne ilişkin bir düzenleme olmadığı belirtilmiş olup, 20/09/2013 tarih ve 32160 sayılı yazısının ekinde, şikayetçinin Bakanlığa göndermiş olduğu yazılarına istinaden verilen cevaplar gönderilmiştir.

9) Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından, şikayetçinin 28/07/2011 tarihli dilekçesine cevaben, 04/11/2011 tarihinde, 27/03/2002 tarihli ve 24708 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Planlaması başlıklı Ek 4 üncü maddesinde "Bakanlıkça aşağıdaki amaçlar doğrultusunda, faaliyetlerine ihtiyaç duyulan sağlık kurum ve kuruluşları ile bunlara ait sağlık insan gücü, tıbbi hizmet birimleri ve nitelikleri ile teknoloji yoğunluklu tıbbi cihaz dağılımı alanlarında kamu ve özel sektörü kapsayacak şekilde planlama yapılır." hükmüne yer verilirken, mezkur Yönetmeliğin "özel hastanenin kalite ve verimliliğini artırmak amacıyla izin verilebilecek hususlar" başlıklı Ek 5 inci maddesinde belirtilen şartları taşıyan hekim bulunması durumunda özel sağlık kuruluşuna planlamadan istisna olarak hekim ilavesi yapılabileceğinin hükme bağlandığı, bildirilmiştir.

10) Sağlık Bakanlığı, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Mevzuat İşleri Daire Başkanlığı tarafından, şikâyetçinin 21/09/2011 tarih ve 799051 sayılı başvurusuna cevaben, 02/05/2012 tarihinde "ilgili başvurunun incelendiği, özel hastanelerle ilgili iş ve işlemlerin 27/03/2002 tarih ve 24708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeliği çerçevesinde yürütüldüğü, söz konusu yönetmeliğin Ek 4 üncü maddesinin altıncı fıkrasında "özel hastane açmak isteyenler, Bakanlıkça yapılan planlamaya uymak zorundadır. Ruhsatlandırılan özel hastanelere yeni tıbbi hizmet birimi, teknoloji yoğunluklu tıbbi cihaz ve sağlık çalışanı ilave edilmek istenildiğinde de planlamaya uyulması zorunludur" ve 15/02/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında "Tıp merkezi açmak isteyenler, Bakanlıkça yapılan planlamaya uymak zorundadır. Ruhsatlandırılan tıp merkezlerine yeni tıbbi hizmet birimi, teknoloji yoğunluklu tıbbi cihaz ve sağlık çalışanı ilave edilmek istenildiğinde de planlamaya uyulması zorunludur" hükümlerinin sevk olunduğu, Özel Hastaneler Yönetmeliği Ek Madde 5 ve Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Ek Madde1 kapsamında izin verilen istisnalar haricinde özel sağlık kuruluşlarına hekim ilavelerinin planlama kapsamında bulunduğu, bu itibarla planlamadan istisnai olarak başlatılacak hekimlerin belirlendiği, bunların dışında bir uygulamaya yer verilmediğinden talebin uygun görülmediği, bildirilmiştir.

11) Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından, şikayetçinin 27/02/2013 tarih ve 206916 sayılı Bilgi Edinme Başvurusu'na cevaben, 07/03/2013 tarihli yazıyla, 65 yaş hekimler gibi özürlü hekimlere de özel sağlık kuruluşlarında çalışma, geçici kadro verilmesi hakkındaki mevzuata ilişkin talebin değerlendirilmek üzere kayıtlara alındığı, bildirilmiştir.

III-HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A.Şikâyet Konusu İle İlgili Mevzuat

12) Anayasanın “X. Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10 uncu maddesi

“**Madde 10-** Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(**Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.**) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(**Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.**) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

13) Anayasanın “B. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler” başlıklı 61. maddesi:

“**Madde 61**–Devlet harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malül ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur, Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.”

14) 27/03/2002 tarih ve 24708 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeliğinin

Özel Hastane Kadroları başlıklı 6 nci maddesinin birinci fıkrası, “Özel hastane kadroları, Bakanlıkça belirlenen sağlık hizmet bölgelendirmesine göre planlanan hekim sayısı ve hizmet ihtiyacı dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir ve yatırım listesinde ilan edilir.”, **Kadroların Kullanım İzni ve Ek Kadro Tahsisi” başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası**, “Bakanlıkça Planlama ve İstihdam Komisyonunun görüşü alınarak ilan edilen kadrolardan, bu kadrolar için belirlenen kriterlere uygun olmak ve özel hastanenin bildireceği kadro iptal edilmek kaydıyla, kadro tahsisi yapılabilir.”, **Özel hastanenin kalite ve verimliliğini artırmak amacıyla izin verilebilecek hususlar başlıklı Ek Madde 5’in birinci fıkrasının (e) bendinin 3 numaralı alt bendi**, “Yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip veya uzmanlar, faaliyet izin belgesine uzmanlık dalı ilavesi yapılarak özel hastanede kadro dışı geçici çalışabilir. Bu tabip veya uzmanın bulunduğu kuruluştan ayrılıp başka bir kuruluşa başlamak istemesi halinde de aynı şekilde çalışmasına izin verilir.” hükümlerine yer vermektedir.

15) 15/02/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin

Tıp merkezi kadroları” başlıklı 6ncı maddesinin birinci fıkrası, “Tıp merkezi kadroları, Bakanlıkça belirlenen sağlık hizmet bölgelendirmesine göre planlanan tabip/uzman sayısı ve hizmet ihtiyacı dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir ve yatırım listesinde ilan edilir.”, **Sağlık kuruluşlarının kalite ve verimliliğini artırmak amacıyla izin verilebilecek hususlar” başlıklı Ek Madde 1 in dördüncü ve beşinci fıkraları,** “ Yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip/uzmanlar (Değişik:RG-27/5/2012-28305) tıp merkezinde kadro dışı geçici çalışabilir. Bu tabip/uzmanın bulunduğu kuruluştan ayrılıp başka bir kuruluşa başlamak istemesi halinde de aynı şekilde çalışmasına izin verilir.”, “ Ücretli veya ücretsiz izinli sayılarak yurtdışına gönderilen kamu görevlisi ve ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri bulunanlar hariç yurtdışında mesleğini en az iki yıl olmak üzere halen icra etmekte olan tabip/uzmanlar, sağlık kuruluşunda kadro dışı geçici çalışabilir.” hükümlerine yer vermektedir.

B. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

16) Şikâyetçi, engelli bir uzman doktor olması nedeniyle 65 yaşını doldurmuş hekimlerin faydalandığı özel hastanelerde geçici kadro ile çalışma imkânının, özel hastaneler ile özel ağız ve diş sağlığı hastanelerinde Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme yaparak çalışabilmesini sağlayacak şekilde kendisine de tanınmasını talep etmektedir.

17) Anayasanın 124 üncü maddesinin birinci fıkrasında “Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.” hükmüne yer verilmiştir.

18) Bu çerçevede düzenlenen **Özel Hastaneler Yönetmeliğinin** “Özel Hastane Kadroları” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, **özel hastane kadrolarının**, Bakanlıkça belirlenen sağlık hizmet bölgelendirmesine göre planlanan hekim sayısı ve hizmet ihtiyacı dikkate alınarak Bakanlıkça belirlendiği ve yatırım listesinde ilan edildiği; aynı yönetmeliğin “Kadroların Kullanım İzni ve Ek Kadro Tahsisi” başlıklı 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında Bakanlıkça Planlama ve İstihdam Komisyonunun görüşü alınarak ilan edilen kadrolardan, bu kadrolar için belirlenen kriterlere uygun olmak ve özel hastanenin bildireceği kadro iptal edilmek kaydıyla, kadro tahsisi yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Yine aynı yönetmeliğin “Özel hastanenin kalite ve verimliliğini artırmak amacıyla izin verilebilecek hususlar” başlıklı Ek Madde 5’in birinci fıkrasının (e) bendinin 3 numaralı alt bendinde yer alan “**Yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip veya uzmanlar, faaliyet izin belgesine uzmanlık dalı ilavesi yapılarak özel hastanede kadro dışı geçici çalışabilir. Bu tabip veya uzmanın bulunduğu kuruluştan ayrılıp başka bir kuruluşa başlamak istemesi halinde de aynı şekilde çalışmasına izin verilir.**” hükmüyle yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip veya uzmanların özel hastanelerde kadro dışı geçici çalışmalarına imkân tanınmıştır.

19) Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin

“Tıp merkezi kadroları” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında “Tıp merkezi kadroları, Bakanlıkça belirlenen sağlık hizmet bölgelendirmesine göre planlanan tabip/uzman sayısı ve hizmet ihtiyacı dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir ve yatırım listesinde ilan edilir.”; “Sağlık kuruluşlarının kalite ve verimliliğini artırmak amacıyla izin verilebilecek hususlar” başlıklı Ek Madde 1 in dördüncü fıkrasında “**Yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip/uzmanlar (Değişik:RG-27/5/2012-28305) tıp merkezinde kadro dışı geçici çalışabilir. Bu tabip/uzmanın bulunduğu kuruluştan ayrılıp başka bir kuruluşa başlamak istemesi halinde de aynı şekilde çalışmasına izin verilir.**” ve beşinci fıkrasında ise “Ücretli veya ücretsiz izinli sayılarak yurtdışına gönderilen kamu görevlisi ve ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri bulunanlar hariç yurtdışında mesleğini en az iki yıl olmak üzere halen icra etmekte olan tabip/uzmanlar, sağlık kuruluşunda kadro dışı geçici çalışabilir.” hükümleri yer almaktadır.

20) Bahsi geçen her iki Yönetmelik çerçevesinde, özel sağlık kuruluşlarının kadroları Planlama ve İstihdam Komisyonunun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Ancak aynı Yönetmeliklerde kalite ve verimliliğin artırılmasına yönelik olarak kadro dışı çalışma imkanı tanıyan istisnalara da yer verilmiştir ve bu istisnalar arasında yer alan hekimlerin özel sağlık kuruluşlarında kadro dışı geçici çalışmalarına imkan tanınmıştır.

Söz konusu istisnalar arasında, yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip/uzmanlar ile ücretli veya ücretsiz izinli sayılarak yurtdışına gönderilen kamu görevlisi ve ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri bulunanlar hariç yurtdışında mesleğini en az iki yıl olmak üzere halen icra etmekte olan tabip/uzmanlar yer almakla birlikte, engelli hekimler bulunmamaktadır.

21) Bahse konu her iki Yönetmelikte de yer alan yaş haddinden veya kadrosuzluk nedeniyle emekli olan veyahut emekliye ayrıldıktan sonra yaş haddine ulaşmış olan tabip/uzmanların tıp merkezinde/özel hastanelerde kadro dışı geçici olarak çalışabilmelerine olanak sağlayan istisnai hüküm kalite ve verimliliği artırmak, tıp merkezleri ve özel hastanelerin tabip/uzman ihtiyacını karşılayabilmek amacıyla yapılmış bir düzenleme olup, burada amaçlananın Anayasanın 61. maddesi amir hükmü gereğince yaşlıların korunması olarak yorumlanamayacağı değerlendirilmektedir. Nitekim, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin genel gerekçesinde de mevcut Yönetmeliğin sağlık hizmeti sunumunda günümüz ihtiyacını ve anlayışını karşılamakta yeteriz kaldığından bahisle değişikliğe gidildiği belirtilmiştir.

22) Anayasanın 10. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen eşitlik ilkesi, bu ilkedен yararlanıanlar açısından bir temel hak yani eşit işlem görmeyi ya da ayırım gözetilmemesini isteme hakkını doğurmaktadır. Anayasa Mahkemesi 06/07/2000 tarih ve E.2000/21, K.2000/16 sayılı kararında, Anayasanın 10. maddesinde belirtilen eşitlik ilkesinin hukuksal durumu aynı olanlar için söz konusu olduğu, eşitlik ilkesiyle amaçlananın aynı durumda bulunan kişilerin yasalarca aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak olduğu, aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar ayrı kurallara bağlı tutulursa Anayasanın öngörmüş olduğu eşitlik ilkesinin çiğnenmemiş olacağı ifade edilmiştir. Şikayetçinin talebi Anayasanın 10. maddesi açısından incelendiğinde; Anayasada öngörülen eşitliğin herkesin her yönden aynı kurala bağlı olacağı anlamına gelmeyeceği, amaçlananın benzer durum ve konumdaki kişiler arasında eşitliğin sağlanmasının olduğu, kişilerin haklı bir nedene dayanarak değişik kurallara bağlı tutulmalarının eşitlik kurallarına aykırılık oluşturmayacağı, durum ve konumlarındaki özelliklerin kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerekli

kılabileceği hususları kabul edilmekle birlikte, aynı madde içinde kadınlar, erkekler, çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gazilerin birlikte anılmasının, bu kesimlerin her biri için eşitliği sağlamak üzere pozitif ayrımcılık yönünde alınacak önlemlerin diğelerleri için de doğrudan geçerli olması sonucunu doğurması gerektiği şeklinde yorumlanamayacağı görüş ve kanaatine varılmıştır.

23) Anayasanın 61. maddesinde sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler başlığı altında yaşlılar ve sakatların adlarının beraber anılması ile 2022 sayılı Kanunda 65 yaşını doldurmuş kişiler ile engelli kişilerin adlarının beraber zikredilmesinin, engelli ve yaşlıların haklarının eşit olduğu anlamına gelmemektedir. Yine toplumda dezavantajlı bulunan yaşlı ve engelli iki farklı grubun, “Engellilerin ve yaşlıların ayrımcılığa uğramadan insan haklarından yararlanarak toplumsal hayata katılmaları için ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, engellilere ve yaşlılara yönelik yürütülen sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin ilke, usul ve standartları belirlemek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak amacıyla” Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı olarak kurulan “Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü”nün çatısı altında yer alması, aynı şekilde engelli ve yaşlıların haklarının eşit olduğu şeklinde yorumlanamaz.

24) Şikayetçinin, 2006/15 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle istihdam edilecek özürllülerde üst yaş sınırının kaldırıldığı yönündeki iddiasının ise sadece kamu sektörüne yönelik bir düzenleme içerdiğinden yerinde olmadığı tespit edilmiştir. Nitekim, 2006/15 sayılı genelgeyle Özürllü personelin istihdamında yaş sınırından doğan mağduriyetin ortadan kaldırılması ve memur alımına ilişkin uygulamada birliğin sağlanabilmesi bakımından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kurumlar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, il özel idareleri ve belediyeler, il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı müessese, işletme ve döner sermayeli kuruluşlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Devlet memuru istihdam eden diğeler kamu kuruluşlarından ilgili mevzuatında özel hüküm bulunmayanların, özürllü alımı amacıyla tahsis edecekleri memur kadroları için üst yaş sınırı tespit edilmeyeceği düzenlenmektedir. Bununla birlikte, şikayetçinin yaş haddinden emekli olmasından sonra özel hastanelerde/tıp merkezlerinde kadro dışı geçici olarak çalışmasına engel bir durum yoktur.

25) Sonuç olarak, şikayetçinin beyanından halihazırda özel bir hastanede norm kadro statüsünde çalıştığı, istihdam edilmemesine yönelik bir şikayetinin olmadığı anlaşılmakta olup, Anayasanın 10. ve 61. maddeleri ile 2022 sayılı Kanunda yaşlı ve engellilerin adlarının beraber zikredilmesinden dolayı kendisinin de engelli olmasından bahisle, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik ve Özel Hastaneler Yönetmeliği hükümlerince yaş haddinden emekli olanlara sağlanan özel hastanelerde ve tıp merkezlerinde kadro dışı geçici çalışma olanağının kendisine de sağlanması noktasındaki talebinin idare tarafından reddedilmesinde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26) 14/6/2012 tarih ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumu’na, dava açma süresi içinde yapılan

başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi hâlinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlar.

B. İlgili İdarenin işlemine karşı yargı yolu

27) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40. maddesinin 2.fıkrasında, “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı (2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7/1. Maddesi uyarınca özel kanunlarda ayrı süre gösterilmeyen hallerde) 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Ankara İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçelerle ve dosya kapsamına göre şikayetin **REDDİNE**,

Kararın şikayetçiye ve Sağlık Bakanlığı'na tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi